

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelak „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11409

„JUTRA“

Po grški revoluciji

Grška državljanska vojna, ki je skoraj štirinajst dni vznemirjala Evropo, je končno zaključena s popolnim vojaškim porazom vstaških čet starega, nepomirljivega Venizelosa in vseh tistih, ki so se stali za njim. Caldarisova vlada se je ohranila na krmilu, general Kondilis se je zmagovalno vrnil iz zavzete Tracije in Macedonije v manifestirajoče Atene. Venizelos in ostali glavni vstaši, zlasti pehotni in pomorski častniki, so zbežali v emigracijo. Število političnih brezdomcev, ki jih ustvarja vojna doba kar na milijone in še ni prav nobenega upanja, da jih ne bi ustvarjala več, se je zopet znatno pomnožilo. Najzato napravimo bilanco? Navada je, a vendar bo menda bolje, ako se za trenutek pomudimo le pri nekaterih vprašanjih, ki so se z grško državljansko vojno pojavila, ali pa so z zmago bila že rešena. Pred vsem ni danes nobenega dvoma več, da pri grški državljanski vojni ni bila na kocki le notranja usoda Grčije, ampak tudi zunanje, mednarodne politike Balkana. Jasno se je pokazalo, da so bile na delu sile, ki so želele zmago Venizelosa, ki naj bi nato razbil balkansko zvezo. Z zmago vlade je ta nevarnost odstranjena. Grčija ostane v balkanski zvezi, ki je prestala te dni — prvi ognjeni krst.

Cisto gotovo je, da se grška državljanska vojna ne bi končala brez mednarodnih zapletov, ako ne bi bilo balkanske zveze. Le ta je vzdržala za grškim hrptom na severu ravnotežje, ki je zavrla tendence, ki so se pokazale. Saj ne smemo pozabiti, da sta Bolgarija in Turčija vrgli na grško mejo več vojakov, kakor je bilo treba za razorožitev eventualnih beguncev. V Sofiji je pa bila izvršena tudi demarša. Bolgari imajo v grški Macedoniji in Traciji pol milijona svojih neosvojenih bratov in Tracija jim pred nosom zapira izhod na Egejsko, ali kakor mu pravijo Bolgari, na Bjele morje. Samo kritičnik, ki ga je imela Caldarisova vlada v balkanski zvezi, je omogočilo tako popolno zmago nad vstaši in je preprečilo resnejše nevarnosti. Kajti boji v Grčiji so bili prekleto resni in šlo je za las, pa bi bila namesto Caldarisa in Kondilisa zmagovalca Venizelos in Plastiras. Sama ta državljanska vojna je pa z notranjega grškega stališča žalosten, zelo žalosten pojav, ki je bil mogoč samo zaradi pretiranih strankarskih strasti, ki segajo pretežno po osebnih ambicijah nad interese naroda in države in so se, kar je še bolj žalostno, zajedle tudi v vojsko, med generale in častnike vse do podporočnikov. Kakor je vojska v vsaki državi garant miru in varnosti na zunaj in zato svetinja naroda, tako je največja nesreča, ako prekorači svoj delokrog in ulogo ter se prične vmešavati v notranjo, zlasti strankarsko politiko, ki je in mora ostati vedno le domena civilistov, svobodnega naroda in nje gove večinske volje!

Vlada je zmagala, toda politične in gospodarske posledice državljanske vojne se bodo čutile še dolgo, saj so k mizeriji splošne in specialne gospodarske in finančne krize dodale še novo, veliko mizerijo uničenih dobrin. Zaplenjeno premoženje vstašev zdaleč ne bo krilo čveh milijard drahem nastale efektivne škode. Kje pa je še ostala škoda? Toda tudi to še ni najhuje! Huje je, da tudi zmagovalci niso edini glede bodočega razvoja grške notranje politike. Caldarisova vlada je zmagala pri zadnjih volitvah sicer v znamenju načelnega monarhizma proti Venizelosovemu republikanstvu, toda

Angleški obisk v Berlinu

Sir Simon in lord Eden priletita v Berlin z letalom 24. t. m. — Nemčija bo zahtevala enako oborožitev kot sovjetska Rusija — Letalski manevri nad Berlinom — Pogajanja med Londonom in Parizom

LONDON, 15. marca. Listi poročajo, da se bosta sir Simon in lord Eden odpeljala 24. t. m. jutraj z letalom iz Londona v Berlin, vrnila pa se bosta prav tako z letalom 27. t. m. V Berlinu bosta stanovala v hotelu »Adlon«. Glede pogajanj v Berlinu je bilo na seji angleške vlade sprejeto načelno stališče, da predstavlja londonski komunike neločljivo celoto. Sklepanje ločenega letalskega pakta za Anglijo ni več aktualno. Angleška ministra bosta zaradi tega zastopala stališče, da se sklenejo istočasno letalski, vzhodni in podonavski pakt, obenem pa se sklene tudi konvencija o omejitvi oboroževanja. Vse pogodbe bodo veljale deset let.

BERLIN, 15. marca. Javnosti še ni znano stališče, ki ga bo Nemčija zavzela ob priliki obiska sira Simona in lorda Edena glede posameznih načrtov raznih paktov; vsekakor pa se zatrju-

je, da bo Nemčija zahtevala zase oborožitev v obsegu sovjetske Rusije. Na kakšno stališče se bo postavila, pa dokazuje obenem tudi to, da so bili večeraj nad Berlinom veliki letalski manevri. Ti manevri so bili prvi javno izvršeni po svetovni vojni in so bili k njim povabljeni tudi atašeji drugih držav.

BERLIN, 15. marca. »Nemška diplomatska politična korespondenca« komentira izjavo generala Göringa o nemškem vojnem letalstvu in pravi, da je Nemčija zahtevala že lani, da se ji dovoli potrebno število letal v defenzivne namene. Takrat je bila pripravljena opustiti zahtevo po težkih bombarderskih letalih, po oboroževanju drugih držav je pa morala Nemčija svojo stališče spremeniti.

PARIZ, 15. marca. Francoska in angleška vlada proučujeta poročila, ki sta jih prejeli od svojih vojaških ata-

šejev iz Berlina. Londonska vlada je baje svetovala, naj se na nemške izjave glede njenega oboroževanja v zraku sploh ne govori. Anglija stoji na stališču, da je Nemčija enostavno prekršila določila versajske mirovne pogodbe, smatra pa, da ne bi bilo oportuno podajati pred obiskom sira Simona in lorda Edena v Berlinu kakršnekoli izjave o teh zadevah. Pogajanja, ki jih je imel angleški letalski minister Londonderry v Parizu so zaključena, nadaljevala pa se bo še konferenca strokovnjakov. Zatrjuje se, da gre za sklenitev velike letalske konvencije med Anglijo in Francijo ob sodelovanju Italije, Belgije in Holandije, ki bi bila namenjena zlasti varnosti pred Nemčijo. »Echo de Paris« pa poroča iz Berlina, da bo nemška vlada predložila siru Simonu zahtevo, da se nemška vojska do loči po številu prebivalstva Nemčije.

Razvoj dogodkov v Grčiji

PLEBISCIT O REPUBLIKI ALI MONARHIJI. DEMOBILIZACIJA. ZAHTEVA METAKSASA.

ATENE, 15. marca. Vojni minister general Kondilis je izjavil dopisniku »United Press«, da ne ostane sedaj Grčiji nič drugega, kakor izvesti plebiscit o vprašanju državne oblike, monarhije ali republike. Sedanji politični položaj v Grčiji zahteva tako rešitev. Vsi politiki se bodo potem morali pokoriti odločitvi plebiscita, ker samo na ta način bo mogoče državo zopet pomiriti.

ATENE, 15. marca. Vojska je pričela demobilizacijo rezervistov. Šest generalov, ki so simpatizirali z vstaši, je bilo suspendiranih in proti njim je uvedena

preiskava. Vlada je pričela tudi že pleniti premoženje vstašev. Računa se, da znaša premoženje Venizelosa in njegovih sorodnikov v Grčiji okoli pol milijarde drahem. Venizelos sam je pa brzojavno sporočil atenski vladi, da bo vrnil ves denar, okoli 10 milijonov drahem, ki jih je vzel iz državnih blagajn na Kreti. Spočil je, da smatra to za svoj osebni dolg.

ATENE, 15. marca. Minister brez portfelja general Metaksas zahteva nujno rekonstrukcijo vlade. O njegovi zahtevi bo drevi razpravljala ministrski svet.

Proračunske dvanajstine

BEOGRAD, 15. marca. Včeraj je bil izdan ukaz kraljevega namestništva, po katerem se proračun državnih izdatkov in dohodkov skupaj s finančnim zakonom za leto 1934/35 podaljša za mesece april, maj, junij in julij 1935.

Rintelenu obsoljen v dosmrtno ječo

DUNAJ, 15. marca. Včeraj je bil zaključen pred tukajšnjim vojaškim državnim sodiščem velik proces proti bivšemu avstrijskemu poslaniku v Ri-

mu, dr. Antonu Rintelenu, z razglasitvijo obsodbe, ki se glasi na dosmrtno ječo.

IZREDNO STANJE V ROMUNIJU.

BUKAREŠTA, 15. marca. Romunski parlament je sprejel zakonski načrt o podaljšanju veljavnosti poslovanja naglih sodišč in kontrole tiska.

SOCIALISTI IN KOMUNISTI.

PARIZ, 15. marca. Stalni glavni odbor socialistične stranke je poslal vodstvu komunistične stranke pismo, v katerem sporoča svoj načelni pristanek na združitve obeh strank, vendar z nekimi rezervami.

Caldaris in prezident Zaimis s tem še nikakor nista mislila na praktično izvedbo načel, na obnovitev monarhije, in tudi sedaj nista za nepremišljeno prenačelnje; general Kondilis, sedanji vojaški zmagovalac, je pa tudi načelno nasprotnik obnovitve monarhije. Temu nasproti stoje mnogi člani sedanje zmogovite vlade, ki hočejo obnovitev monarhije takoj in za vsako ceno, za njimi pa stoje tudi mnogi široki krogi, ki so izkoristili celo triumfalno vrnitev Kondilisa z bojišča za monarhistične manifestacije.

Tu je najresnejša nevarnost za zmagovalce, nevarnost, ki bi utegnila povzročiti med njimi samini razkol. Prav nobenega dvoma ni, da se zmagoviti general Kondilis ne bo dal utesnjevati v svoji vo-

lji, in če je nasprotnik obnovitve monarhije, bo znal svojo voljo uveljaviti, ako bo treba, tudi s sabijo v roki. Pojavljajo se že prve vesti, da zahteva Kondilis uvedbo diktature, najbrže pod svojim lastnim vodstvom ali pa pod vodstvom katerega svojih najožjih zaupnikov. Zaenkrat se bodo vsa ta vprašanja baje odgodila, a nekoč jih bo vendarle treba rešiti, tako ali drugače. Bo šlo mirnim putem? Bojimo se, da ne in da bo obračunavanje med Caldarisom in Venizelosom sledilo nekoč še obračunavanje med Kondilissom in monarhisti. To bi mogla preprečiti samo uvedba absolutne demokracije, v kateri bi se vojska vrnila na svoje edino izodkazano mesto, v — vojašnico! — r.

NOV PLEBISCIT V NEMČIJI?

PARIZ, 15. marca. Iz Berlina poročajo, da namerava Hitler izvesti letos nov plebiscit. Kakšen naj bi bil namen tega plebiscita, ni znano, misli pa se, da hoče Hitler s tem le znova dokazati, da je za njim ves nemški narod.

MONGOLIJA HOČE K MANDŽURIJI.

TOKIO, 15. marca. Iz Dairena poročajo, da se opaža v zadnjem času med prebivalstvom Srednje Mongolije vedno večje gibanje, ki zahteva združitve z Mandžurijo. Mongolski knezi bodo baje sami izročili mandžurskemu cesarju zadevno spomenico.

OBSODBE V BOLGARIJI.

SOFIJA, 15. marca. Sodišče je obsodilo incontinatiam štiri člane makedonstvujočih na smrt, med njimi tudi Vančo Mihajlova.

ARETACIJA BONNYJA.

PARIZ, 15. marca. Včeraj je bil tu aretiran bivši policijski inšpektor Bonny, ki so ga že nekaj dni iskali in so mislili, da je pobegnil v tujino.

POPLAVE NA KITAJSKEM.

ŠANGHAJ, 15. marca. Rumena reka je poplavlila mesto Kajfonk v provinci Nona. Vse mesto je pod vodo. Okoli 600 tisoč ljudi je moralo pobegniti. Boje se, da se bodo porušili še ostali nasipi in bo voda poplavlila vso pokrajino.

ZIMA V ŠPANIJI.

MADRID, 15. marca. V severni Španiji je divjala te dni silna zima. V nekaterih krajih je padla temperatura na 16 stopinj pod ničlo. V pokrajini Avila so se pojavili po vaseh volkovi.

PLANICA!!

Senzacionalne medn. skakalne tekme

Posebni vlak PUTNIKA

17. III. odhod 3:30h - povratek cca 23h

Vozovnice pri PUTNIKU

do sobote do 19h (7h p.m.)

Dnevne vesti

Posrečen beg pustolovca Rijavca

POBEGNIL JE MED VOŽNJO Z VLAKA ZAGREBSKI POLICIJI.

Studenčani skoro vsi poznajo 26-letnega elektromehnika Mirka Rijavca. Ko so listi poročali o njegovih drznih pustolovčinah, je bil Rijavec predmet dolgotrajnih govoričenj. Nekateri so se že veselili, da bodo imeli priliko videti ga, ker je neki list poročal, da ga bodo preneljali v Maribor in mu na policiji izprašali vest. Toda Rijavec je policiji in vsem radovednim prekrižal račune. Ko so ga včeraj eskortirali s Sušaka v Zagreb, je pobegnil iz vlaka in srečno odnesel pete.

Že pred leti je prišel Rijavec v konflikt z našimi varnostnimi oblastmi. O tem, da je pobegnil v Avstrijo, se tam bogato oženil in z ženo pobegnil, smo tudi mi že poročali. Na lahek način je hotel priti do denarja, ugleda in udobnega zakonskega življenja. Svoji izvoljenki, Elzi Huberjevi, hčerki uglednega hotelirja v Spittal ob Dravi na Koroškem se je predstavil kot bogat veletrgovec iz Rogaske Slatine. S svojim nastopom je bil vsem povšeči in mlada ter bogata hotelirjeva hčerka je postala njegova zakonska žena. Rijavec pa svoje umazane miče ni nikdar razkril mladi ženi. V oktobru sta se odpravila na poročno potovanje. Da bi bili njuni medeni tedni daljši, je fast izročil Rijavcu na roko 10.000 šilingov vzpaj hčerki pa 5000. Dal jima je na razpolago celo osebni avto in tako je mladi par odbrzel v svet brez sledu. Ker pa ju ni bilo več na spregled

in se hčerka od nikoder ni javila, je bil Huber v velikih skrbeh. Javil je zadevo avstrijskemu konzulatu v Zagrebu in za Rijavcem je bila izdana privatna tiralica. Policija ju je izsledila v Splitu. Rijavec je takoj, ko je začutil nevarnost, izginil brez sledu. Njegova mlada žena pa je na policiji popisala in povedala vse. Zdelo se ji je zelo sumljivo, da je imel mož pri sebi razne legitimacije in fotografije in zdelo se ji je čudno, da na vsa pisma, ki jih je pisala staršem in izročila možu, da jih odda na pošto, ni dobila nobenega odgovora.

Iz Splita je Rijavec pobegnil na Sušak in od tam je skušal priti na Reko, toda zgrabili so ga orožniki. Včeraj so ga eskortirali s Sušaka v Zagreb. Do postaje Oštarije so ga spremljali orožniki, tam pa so ga zvezanega izročili zagrebškimi policijem. Med vožnjo je bil Rijavec dobro razpoložen in na postaji Gračac so mu stražniki dovolili okrepčati se v kolodvorski restavraciji. Pri tej priliki si je kupil neki list in ga pridno čital med vožnjo. Ker se jim ni zdel nevaren, ga niso več zvezali. Dovolili so mu tudi, da je smel na stranišče. Ko se je prepričal o posrečenem načrtu, je v mrzlični naglici odprl vrata in skočil iz drevečega vlaka. Opazil ga je neki sprevodnik, ki je zaklical, da je pobegnil iz vagona neki človek. Toda bilo je že prepozno. Na postaji Knin so prijaviteli zadevo orožnikom.

Mariborčani!

V soboto 16. marca 1935 prispe ob 16. uri z brzovlakom bolgarsko pevsko društvo »Rodina« iz Sofije v Maribor in nastopi še isti večer ob 20. uri na koncertu v »Unionu«.

To je prvi obisk bratov Bolgarov jugoslovanskemu Mariboru. Vsa mariborska pevstva in kulturna društva jim pripravljajo prirčen sprejem in čim prijetnejše bivanje v našem mestu. Vabimo tudi Vas, da prihitate k sprejemu na kolodvor, ki naj izzveni v prirčnem: **Dobrodošli, bratje Bolgari!**

Prinašajo nam svoj največji zaklad — bolgarsko narodno pesem. Široke melodije in ritmična prefinjenost njihovih narodnih pesmi so nam že davno znane, ker so tudi naše. Te melodije se kot velevarjen element našega nacionalnega duha in naše duše prelivajo od juga do severa in nas vežejo v nerazdružljivo jugoslovansko skupnost.

Koncert v »Unionu« naj bo mogočna manifestacija bratske ljubezni, ki naj ponovno dokaže, da naš Maribor ob vsaki priliki čvrsto stoji na braniku ob severni meji in dela za veliko in mogočno Jugoslavijo! **Zivelj bratje Bolgari!**

Vozne olajšave

Beograd, 23. in 24. marca, skupščina Ruskega Sokolstva, polovična vožnja v času od 20. do 26. marca na podlagi železniške legitimacije a Din 5. Beograd, 24. in 25. marca, skupščina šofer-skih združenj, polovična vožnja v času od 21. do 28. marca na podlagi železniške legitimacije. Praga, 10. do 17. marca spomladanski vzorčni sejem, 25% popusta na avstrijskih in naših železnicah in 50% na čeških v času od 5. do 23. marca. Legitimacija Din 47. Dunaj, 10. do 17. marca, spomladanski vzorčni sejem, 33% popusta na železnici in vizuma prost vstop v Avstrijo v času od 3. do 25. marca. Legitimacija Din 50. Budimpešta 21. do 26. marca, poljedelska razstava, polovična vožnja na madžarskih železnicah, polovična na naših pri povratku, znižan madžarski vizum pgo 2.50, v času od 15. do 26. marca, legitimacija Din 60. Nemčija do 31. oktobra po sedemdnevem bivanju v poljubnem kraju 60% popusta na nemških železnicah pri vožnjah tja in nazaj. Avstrija do 31. oktobra po sedemdnevem bivanju v poljubnem kraju 60% popusta na avstrijskih železnicah pri povratku, za avstrijske državljane po desetdnevem bivanju 50% popusta pri povratku. Ita-

lija do preklica po šestdnevem bivanju v poljubnem kraju 50% popusta na italijanskih železnicah pri vožnjah tja in nazaj. Vse nadaljne informacije, nabava voznic po originalni ceni, preskrba viz, nakup valut po najugodnejših dnevnih tečajih, preskrba registriranih mark pri »Putnik« Maribor, Aleksandrova c. 35, tel. 21-22 in »Putnik« Celje, Aleksandrov trg, tel. 119.

Pri lenivostj črevesa, bolezni jeter in želodca, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke odpravj naravna »Franz Josefova« grenčica zastajanje v trebušnih organih.

Nov grob. Včeraj popoldne je umrla v starosti 25 let gospodična Hilda Dežmanova. Pokopali jo bodo jutri v soboto ob pol 16. uri na magdalenskem pokopališču. Lep ji spomin, žalujočim preostalim naše sožalje!

Do Celja naproti. Odposlanca mariborske Glasbene matice gg. prof. Šedivy in geometer Pahor se bosta odpeljala do Celja naproti pevskemu zboru »Rodina« in ga že tam sprejela v imenu mariborskih pevskih zborov. Razdelila bosta med bolgarske pevce razno propagandno literaturo, ki jo je dal na razpolago mariborski »Putnik« in program njihovega bivanja v Mariboru.

Jugoslovansko-bolgarska liga vabi vse svoje članstvo in vse prijatelje bratskega bolgarskega naroda, naj se zanesljivo udeležijo jutrišnjega slavnostnega sprejema pevškega zboru »Rodina« na kolodvoru. Polnoštevilno naj obiščejo njihov koncert in prisostvujejo družabnemu večeru!

Poziv vsem nacionalnim organizacijam! Zveza kulturnih društev v Mariboru poziva vse nacionalne organizacije, naj se v čim večjem številu udeležijo sprejema bolgarskega pevškega zboru »Rodina«, ki prispe v Maribor jutri popoldne ob tričetrti na 4. Tudi naj se organizacije v čim večjem številu udeležijo koncerta in družabnega večera, ki bo prirejen na čast dragim gostom.

Sokolskemu članstvu. Meddruštveni sokolski odbor poziva vsa mariborska društva in vse njihovo članstvo, naj se v čim večjem številu udeležijo z znaki na površnikih sprejema bratskega bolgarskega pevškega zboru »Rodina«, ki prispe jutri iz Ljubljane z brzovlakom v Maribor.

Svetovna senzacija v Planici. Velike mednarodne skakalne tekme, ki se bodo vršile v nedeljo 17. t. m. in pri katerih sodelujejo največje evropske korifeje, so stopile v ospredje zanimanja sportnega

sveta vse Evrope. »Putnik« organizira poseben vlak z odhodom iz Maribora ob 4. uri a. m. Cena z vstopnino vred znaša 100 Din. Prijave do 14. t. m. pri »Putniku« Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Pri slabostj je naravna »Franz Josefova« voda prijetno učinkujoče domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkujoč način »Franz Josefove vode, ki je zlasti pripravnica za nežno rast ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Posebni vlak v Planico. Mariborski posebni vlak, ki bo odpeljal izletnike na skakalne tekme v Planico, bo odvozil iz Maribora v nedeljo 17. marca ob 3.30 zjutraj ter bo pobiral potnike na postajah Pragersko ob 3.50, Slov. Bistrica 3.57, Poljčane 4.04, Celje 4.34. V Rateče - Planico dospe ob 9.06, od koder je še 20 minut do skakalnice. Povratak iz Rateče-Planice bo ob 16. uri, sicer pa bodo izletniki izvedeli za točen odhod v vlak. Opozorjamo, da bodo poslovala biljetarne »Putnika« v Mariboru in Celju v soboto do 19. ure (7. ure p. n.), da si lahko še vsi zamudniki nabavijo legitimacijo (vožnja za prost vstop k tekam) za 100 Din. — Izletniki s Pragerskega, iz Slovenske Bistrice in Poljčan naj kupijo celo vozovnico do Rateče-Planice, legitimacijo pa dobe v vlak. Vsi ostali iz priključnih prog pa morajo kupiti poleg vozovnice še železniško legitimacijo za 5 Din, ki je veljavna za vse vlake.

Šahovski turnir v Moskvi. Stanje po XIX. kolu: Botvinnik in Flohr 13, Lasker 12 in pol, Capablanca 12, Spilman 11, Löwenfisch 10 in pol, Romanovski, Ragozin, Lillental 10, Kan, Rjumin, Goglidze, Alatorcev, Rabinovič 9 in pol, Lisičin 9, Stalberg, Bogatirčuk 8, Pirc 7 in pol, Čehover 5 in pol, Menčikova 1 in pol.

Razstava akvarijev. Kakor smo že poročali, se otvori jutri razstava tukajšnjega društva »Aquarium«, ki bo nameščena v poslopju Banovinske hranilnice v Gosposki ulici. Namen razstave, ki bo pokazala akvarije s tropičnimi in domačimi ribami, bo pokazati obiskovalcem medsebojno življenje rib in rastlin v vodi. Akvarij služi prav tako pouku kot zabavi, je pa tudi okras v vsaki sobi. Barvne lepote eksotičnih rib, njih življenje v vodi, življenje rastlin itd., vse to je vredno ogleda. Zaradi tega se razvija ta sport tudi pri nas zelo naglo in zato iskreno pozdravljamo to razstavo, ki bo za Maribor nekaj povsem novega.

»Quo vadis?«, film napete vsebine, krasnih posnetkov in zanimivih prizorov se bo predvajal 16., 17. in 19. tm. v »Grajškem kinu«. Preganjanje in mučenje kristjanov, boj mučeničnikov z divjimi zverinami v areni, žive baklje, požar v Rimu, Bogu vdano prenašanje muk itd. itd. prikazuje ta film, in ga občinstvu toplo priporočamo. Cene nizke.

Redni letni občni zbor Protituberkulozne lige v Mariboru bo v petek, dne 15. t. m. ob 18. uri v sejni dvorani mestne hranilnice z običajnim dnevnim redom. Člani in prijatelji lige dobrodošli!

Krajevni odbor Narodne obrane Krčevina-Košak poziva svoje člane, da se udeležijo sprejema bratov Bolgarov, ki prispejo v Maribor v soboto popoldne z brzovlakom iz Ljubljane.

Gledališki odsek Sokolskega društva v Rušah vprižori v nedeljo 17. marca ob 17. uri (5. uri popoldne) v režiji br. Černika Golijevo mladinsko igro »Jurček«, ki je dosegla pri vprižoritvah v Ljubljani in Mariboru zelo lep uspeh. Starši, pripeljite otroke s seboj! Kot naslednja predstava se pripravila v režiji br. Adolfa Pečarja Nušičeva veseloigra »Gospa ministrica« z Jožico Bečelovo v naslovni uloži. S to predstavo se bo proslavila 70letnica Nušičevega rojstva.

Delavska godba tovarne Ehrlich vabi na družabni večer, katerega priredi v soboto 16. marca ob 20. uri v Gambrovi dvorani, namenjen Jožkom in Pepcam. I. občni udeležbi vabi odbor!

Morske ribe in razne specialitete v »Grajški kleti«, Lignjev rižot (kalamari), brodeto s polento, polenovka, barboni, tunina, orade, zrezek sv. Petra. Izborno dalmatinsko vino liter 10 Din.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Petek, 15. marca. Zaprto.

Sobota, 16. marca ob 20. uri: »Blodni ognji«, Red C.

Nedelja, 17. marca ob 15. uri: »Janko in Metka«. Otroška predstava. Globoko znižane cene od Din 15.— navzdol. — Ob 20. uri: »Izgubljen valček«. Zadnjič. Globoko znižane cene.

Ponedeljek, 18. marca. Zaprto.

Torek, 19. marca ob 15. uri: »Veseli kmetič«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Štambulska roža«. Nepreklicno zadnjič Globoko znižane cene od Din 20 navzdol.

Prva ponovitev Sorlijeve ob premieri izvrstno uspele drame »Blodni ognji« bo v soboto, 16. t. m. za red C. Delo je živo zajeto iz naših dni in je v njem vse polno aktualnih misli, ki zadevajo sodobnost.

»Janko in Metka« po globoko znižanih cenah. Priljubljeno bajno igro »Janko in Metka« ponove to nedeljo popoldne po globoko znižanih cenah od Din 15.— navzdol. Igra se je deci prav prikupila ter je med njo mnogo petja, plésa in godbe.

»Izgubljen valček« zadnjič in po dramskih cenah. Stolzov »šlager« »Izgubljen valček«, ki je prirejen po popularnem zvočnem traku »Dve srci v tričetrtinskem taktu« in ki mu dajejo razgibano dejanje, ostri plesni ritmi ter melodijozna muzika veliko privlačnost, uprizore v nedeljo zvečer zadnjič v sezoni in po dramskih cenah. Izrabite poslednjo priliko!

KINO

GRAJSKI KINO

Od danes petka dalje Nedbalova opereta

POLJSKA KRI

ANNY ONDRA, HANS MOSER, SVETISLAV PETROVIČ

Priljubljeni se Bosanska ransodija. Bosnjaki.

Kino Union. Danes najnovejši originalni ruski film »Pesem na Volgi«.

»Velika kavarna« v soboto nov kabaretni spored. V nedeljo popoldne Svingali s svojimi čudodelnimi eksperimenti.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 16. t. m. Ob 12: revija veselih plošč; 12.50: poročila; 13: plošče; 18: radio orkester; 18.15: aktualnosti; 18.30: radio orkester; 18.50: francoščina; 19.20: čas, jedilni list program za nedeljo; 19.30: nacionalna ura; 20: zunanepolitični pregled; 20.20: slovenske narodne pesmi; 21: klavir; 21.30: čas, poročila; 21.50: radio orkester.

Zaplenjene igralne karte. V Svečini na meji so stražniki zasačili nekega 23letnega Alojzija Blažinoviča iz Slavonije. Pri njem so našli 102 zavojčka igralnih kart. Karte so mu zaplenili in ga izročili carinški oblasti.

Nezgodna kronika. Na Janzevem vrhu se je pri del. vsekal v levo roko 14letni železničarjev sin Josip Helbl. V Erlichovi tekstilni tvornici se je ponesrečil tkalski mojster Štefan Robin. Stroj mu je zmečkal dva prsta na desni roki. Na Pobrežju pa si je pri delu zlomil desno roko ključavničarski mojster Srečko Vlačič. Vsi poškodovanci se zdravljajo v mariborski bolnišnici.

Trg za ribe. Današnji trg za ribe je bil zelo slabo založen. Prodajali so pišmolje (mole) po 24 Din, trile (barbone) pa po 32 Din kilogram.

Na pohorskih vrhovih. Debela plast pršiča pokriva naše Pohorje. Vreme je vse povsod mirno, tako, da imajo tam gori najlepšo zimo. Pri Pohorskem domu in Ruški koči je kazal davi toplomer — 5 stopinj C, pršiča pa je 50 cm; pri Ruški koči — 5 stopinj C, 30 cm pršiča na podlagi 100 cm; Klopni vrh — 6 stopinj C, 60 cm pršiča, Koča na Pesku — 4 stopinje C, 100 cm pršiča na podlagi 120 cm; Senjorjev dom — 7 stopinj, 90 cm pršiča, na podlagi 150 cm; Sv. Lovrenc na Pohorju — 4 stopinje C, pol metra pršiča.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 4 stopinje C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 1.4 stopinjo C nad ničlo; barometer je kazal pri 18 stopinjah 743, reduciran na ničlo pa 741; relativna vlaga 82; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved: nobenih bistvenih sprememb, zjutraj mraz čez dan pa milo vreme.

Roparski umor v Gradiški pred sodniki

Zločinsko življenje Viktorja Juhanta, morilca krošnjara Stanka Hacina — Juhant obsojen na smrt na vešalih

Veliki kazenski senat mariborskega okrožnega sodišča je danes dopoldne obravnaval žalostni dogodek, ki se je odigral v noči na 20. novembra 1934 v Gradiški pri Gornji Sv. Kungoti. Na zatožno klop je sedel 33-letni delavec Viktor Juhant iz Mlak pri Komendi, obtožen teškega zločina — roparskega umora krošnjara Stanka Hacina. Iz obširne obtožnice, ki jo je prečital državni tožilec g. Sever, posnemamo:

Viktor Juhant je najstarejši otrok lončarja Janeza Juhanta, ki je imel v Mlaki majnih hišico ter se z dohodki lončarske obrti le s težavo preživljal. Svoje izdelke je prodajal potujoč od kraja do kraja po deželi in mu je pri tem pomagal tudi današnji obtoženec. Toda že v svoji deški dobi je Viktor kazal, da ne bo nič prida iz njega. Nič ni kaj rad delal in se nagibal k tatvini ter pokradel vse, kar mu je prišlo pod roko. Začel je z malimi tatvinami ter se povzpel v letih 1927, in 1928, do večjih tatvin, dokler ni bil končno s sodbo okrožnega sodišča v Ljubljani l. 1932. obsojen na dve leti težke ječe, katero je odsedel v mariborski kaznilnici. Po prestani kazni je bil oddan v svojo domovinsko občino, kjer se je najprej oglašil doma. Njegova mati ga je prijazno sprejela in lahko bi se bil držal pri hiši, če se ne bi pričel prepirati. Zato je zopet odšel od hiše, se nekaj časa potepal ter se končno proti koncu meseca oktobra pojavil pri nekem posestniku v Kozarih, kjer je nekaj dni pripravljaval drva. Ko je pa zapustil delo, je gospodar opazil, da mu je zmanjkalo več stvari, nekemu hlapcu pa je ukradel hlače in čevlje. Ukradene stvari je vnovčil, nato pa se je iz Ljubljane podal na pot proti Mariboru, kjer je hotel najti zaposlitev. Ko je prispel do Podravja, ni krenil v Maribor, marveč je šel v Ruše, kjer je naletel na svojega rojaka in sošolca Stanka Hacina, ki je krošnjaril z različnimi ščetkami. Obrt mu ni veliko besla, vendar pa toliko, da se je pošteno preživljal in si lahko tudi kaj malega prihranil.

Ko je Juhant pri medsebojnem svidenju potožil Hacinu križe in težave, mu je Hacin rekel, naj gre z njim, da mu bo po magal prevažati blago iz kraja v kraj in prodajati. Dal mu je za to 50 Din na teden poleg popolne preskrbe. Juhant je ponudbo sprejel. Dne 19. novembra sta krošnjarila po Sp. Sv. Kungoti in prišla zvečer v Gradiško, kjer sta se po neuspeli drugod zglasila pri posestniku Alojziju Celcerju v Gradiški ter prosila za prenočišče. Celcer jima je to dovolil, dobila pa sta pri Celcerjevih še večerjo in se nato podala na senik k počitku. Svoji delavski knjižici sta na gospodar-

jevo zahtevo morala čez noč pustiti pri njem.

Naslednjega dne so Celcerjevi vstali zjutraj že zelo zgodaj, okrog 4. ure. Zelo so bili začuden, ko so opazili, da je tudi eden krošnjarjev že na nogah. Bil je Juhant, ki se je nekam plašno sukaj okrog gospodarskega poslopja. Na Celcerjevo vprašanje, kje je njegov tovariš, je Juhant odgovoril, da je šel na stran. Nato se je Juhant podal za gospodinjo v kuhinjo in jo prosil, naj mu vrne obe delavski knjižici. Izročil ji je eno svojih ščetk, češ, da bo to plačilo za prenočišče, in se poslovil.

Ko je potem gospodar pripravljaval na seniku krmo za živino, je z vilami v senu zadel na nekaj trdega, kar ga je tako ustrašilo, da je pustil deo, zbežal in poklical ljudi. Zbralo se jih je več, ki so pregledali dotično mesto in našli v senu zakopanega enega izmed obeh krošnjarjev. Bil je Stanko Hacin. Pri njem se ni našlo nikakega denarja in nikake listine, razen koščka železniškega tovarnega listka, na katerem pa je bila razvidna samo štampiljka železniške postaje Kamnik z datumom 17. X. 1934. Šele pozneje so se na drugem mestu v senu našli klubuk in čevlji. Mrlič je bil neusmiljeno razmesarjen. Potom obdukcije se je dognalo, da je storilec prizadejal pokojnemu Hacinu 22 poškodb, od katerih so bile 4 absolutno smrtonosne. Najtežje poškodbe so bile prizadete s sekiro. Devet težkih udarcev je Hacina zadelo v glavo, na vrat in na ramena, tako, da mu je bila glava povsem sirta. Razen sekire se je storilec posluževal tudi noža, s katerim je svojo žrtev sunil šestkrat. Uporabljal pa je tudi ročaj noža. Zločinec je udrihal s sekiro in suval z nožem tako dolgo, dokler se mu je zdelo, da se Hacin še kaj premika. Ker se je to strašno dejanje vršilo po noči, ni gledal, kam ga zadene in je bil zato Hacin zadet po vsem telesu.

Po vsem tem je bilo vsakomur jasno, da je mogel dejanje izvršiti samo Hacinov tovariš. Toda niti za Hacinovo ime, niti ime njegovega tovariša ni takrat še nihče vedel. Celcer si je bil pač ogledal njuni delavski knjižici in si zapomnil, da sta krošnjarja doma z okolice Kamnika, toda njuni imeni je pozabil. Tako je orožništvo samo na podlagi teh okolnosti in na podlagi osebnih opisov začelo poizvedovati in je prišlo že takrat do zaključka, da bi utegnil biti zločinec Viktor Juhant. Popolnoma pa se je razjasnila zadeva, ko je bila ob česti v Sp. Kungoti najdena delavska knjižica umorjenega Hacina. Že 23. novembra je ljubljanska policija našla Juhanta v Ljubljani in ga aretirala.

Pri današnji razpravi je Juhant priznal svoje grozno dejanje. Rekel je, da je videl, da Hacin precej zasluži ter mu je predlagal, da bi si zaslužek delila na polovico. Toda pokojni Hacin o tem ni hotel nič slišati. Zaradi tega se odtlej ništa več dobro razumela. Tisti večer sta počivala ob cesti, pri čemer je Hacin prešteval svoj denar. Takrat — tako pravi Juhant — se mu je pri njem zopet vzbudila zavist in pohlep po denarju. Odločil se je, da ga ubije in mu vzame denar. Ko sta zvečer dobila prenočišče pri Celcerjevih, je Juhant videl v kolarnici tudi sekiro, ki jo je skrivaj vzel s seboj, ko je šel spat. Prvi je šel k počitku pokojni Hacin. Ko je prišel Juhant na senik, je takoj navalil s sekiro na Hacina ter ga nekajkrat udaril po glavi. Nato je začel s sekiro slepo mahati in zabadati z nožem, ki ga je držal v drugi roki, dokler Hacin ni izdihnil. Po strašnem dejanju je šel s sekiro k potoku, ki teče mimo kmetije Celcerjevih, si tam opral roke in umil sekiro ter jo zanesel nazaj na njeno prejšnje mesto v kolarnici. Ko se je vrnil zopet na senik, je vzel Hacinovo denarnico iz čevlja — bilo je v njej baje okrog 150 Din — ter begel nedaleč od umorjenega in spal do jutra.

Roparski morilec Juhant je majhne po-

stave ter je odgovarjal na vsa vprašanja bolj tiho in hitro. Pri razpravi so bile prečitane tudi izpovedi raznih prič ter pismo o glasu, ki ga je izdala domovinska občina, ki pravi, da je Juhant znal tat in ropar. Juhantova sestra je pred orožnikom izpovedala, da njen brat Viktor ni hotel delati ter je kradel, kjer je le mogel. Zanimivo je, da niti ena priča ni bila vabljen k današnji razpravi, ker je zločin, ki ga je izvršil Juhant nad pokojnim Hacinom popolnoma razjasnjen. Med razpravo je prišla mati pokojnega Hacina, ki je jokaje pripovedovala, da je bil njen sin zelo priden in varčen ter ji je vedno pomagal. Po pledojejih državnega tožilca g. Severja in odvetnika gosp. dr. Bergoča, ki je branil obtoženca ex officio, je Juhant zaprosil sodnike za milo kazen.

Po 20. minutnem posvetovanju se je kazenski senat zopet vrnil v razpravno dvorano in predsednik g. dr. Tombak je razglasil sodbo, po kateri je bil Viktor Juhant spoznan za krivega v smislu obtožbe ter se obsodi na smrt na vešalih ter na trajno izgubo častnih državljskih pravic. Juhant je sodbo sprejel popolnoma mirno, brez vsakega znaka skesanja. Njegov branilec pa je prijavil revizijski procesa.

Za razpravo je bilo veliko zanimanje in je bila razpravna dvorana nabito polna občinstva. Kot že omenjeno, je velikemu kazenskemu senatu predsedoval okrožni sodnik g. dr. Tombak, prisedniki pa so bili okrožni sodniki gg. Zemljič, Lenart, dr. Kotnik in Kolšek.

Občni zbor naših poštarjev

POROČILO PREDSEDNIKA, VOLITEV ODBORA IN RESOLUCIJE.

Preteklo nedeljo popoldne je bil pri »Novem svetu« letošnji redni sestanek Dravske sekcije združenja poštinskih uslužbencev, pododbor Maribor. Po reorganizaciji združenja je to drugi redni občni zbor mariborskega pododborja. Udeležba je bila zelo razveseljiva, zlasti so bile častno zastopane podeželske pošte, kljub oddaljenosti in pomanjkanju ugodnih zvez. Članstvo je obžalovalo, da ni osebno prisostvoval sestanku vršilec dolžnosti direktorja g. dr. Tavzes, ki je bil zadržan, v svoji sredi pa je pozdravilo upravnika pošte Maribor I, g. inspektorja Irgoliča. Pododbor v Ljubljani in Celju sta zastopala oba predsednika gg. Alič in Gams.

Uvodoma je predsednik g. Matko Kumer smatral za svojo dolžnost, spomniti se tragične smrti nam ljubljenega vladarja Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, katerega spomin so udeleženci počastili s klici »Slava!« Poročilo uprave, zlasti obširnemu poročilu predsednika dravske sekcije g. Josipa Kumerja, ki je orisal vse težkoče in napore, s katerimi se morajo boriti poštni uslužbenci vseh kategorij za zboljšanje svojega položaja, so sledili vsi z velikim zaniman-

njem. Želeli bi, da se uresničijo vse upravičene zahteve in želje poštinskih uslužbencev, ki opravljajo tako važno, njim zaupano in odgovorno službo, kar bi bilo tudi v korist stroki sami. Omenimo še, da bo za svoje člane gradilo združenje troje okrevališč, in sicer prvo v Kaštel Lukšiču, drugo v Vrnjački banji, a tretje v Sloveniji. Kraj okrevališča v Sloveniji še ni določen, vendar bo mariborski pododbor storil vse, da se bo to zgradilo na Pohorju, ki ima poleg Gorenjske vse pooje. Kongres združenja bo letos v Arandjelovcu, ker bo združen tudi s poklonitvijo poštarjev iz vse kraljevine na grobu blagopokojnega kralja.

Z malimi spremembami so bili izvoljeni v upravo Matko Kumer, Tinko Štinc, Valentin Zablacan, Franjo Bernot, Milan Zemljič, Milena Deklevova in Amalija Pondelakova; za namestnike Jožica Pistorjeva in Zlata Nagličeva; za pregledovalce računov Karl Kumar in Pavel Kandung. Sprejeta resolucija navaja nekaj najnujnejših zahtev poštinskih uslužbencev, v ostalem se pa sklicuje na resolucijo, sprejeto na kongresu v Zagrebu lani, ki je še v večini točk aktualna.

M. Kovačič:

Prosvetar in njegovo delo

Zato je prirodno, da najdemo pri njem zahtevo, ki jo je Krist izrazil z besedami: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Saj ta zahteva ni nič drugega nego samo razširjenje onega, kar vsebuje antična kalokagathia, namreč dobrote. Dočim je pri starih Grkih — recimo — udeleževanje agathie = dobrote bilo omejeno samo na narod grški — vsi drugi narodi so bili za Grke barbari in proti barbarom ni bilo treba poznati nikake obzirnosti, kaj šele plemenitost — dočim je celo monoteistični nauk Hebrejcev, iz katerega naroda je izšel veliki Modrec nazareški, poznal načelo »zob za zob«, je Krist razširil čuvstvo ljubezni na vse ljudi, ne glede na narod niti na stan. Isto je moral storiti napredni duh Tyrš, ako je hotel zahtevo po dobroti provesti do skrajnosti. Dal je temu nanku samo zopet drugo obliko — obliko sokolskega bratstva.

Prosvetar kot nosivec sokolske misli mora torej biti prežet nele čuta socialne pravičnosti in čuta za pravičnost vobče — biti mora znanivec humanitarnih stremeljenj, zblizanja ne samo med

ljudmi kot posamezniki, nego zblizanja in sporazumevanja med narodi, ki ima in vidi svojo končno meto v onem stanju, katero je sv. Pismo označilo z besedami, da bo »en hlev in en pastir«

Toda zopet ne zblizanja za vsako ceno! In tu smo pri tretjem zgodovinskem dejstvu, ki je, kakor da bi tvorilo vrellec, iz katerega je potekla miselnost Tyrševe filozofije. Kako daleč se more iti in kje je meja — vzgled zato je mogel Tyrš najti v zgodovini svojega — češkega naroda. V to sta mu utegnili poslužiti osebnosti Jana Husa in Jana Žižke. Že omenjeno geslo, s katerim je šel v smrt mojster Hus, se je glasilo: Pravda vitězi! O stvarnosti tega gesla so bili prepričani tudi Husiti na čelu s svojim vodjo Janom Žižko. Ali velika razlika je med njim in Husom: dočim se je Hus dal za svoje nazore, ne hotoč od njih odstopiti niti za korak, na grmadi sežgati prepričan, da bo prej ali slej pravica nadvladala, je Žižka v obrambo istih nazorov zagrabil za meč, buzdovan in bojno sekuro — in malone pol Evrope je zatrepetalo pred nevzdržnim pohodom »božjih bojevnikov«.

Takšen »božji bojevnik« je bil tudi Tyrš, takšen mora biti i sokolski prosvetar, ako hoče biti vreden nosivec te važne sokolske funkcije. Uverjen, da se

morata prej ali slej uveljaviti resnica in pravica, prosvetar ne sme stati križem rok in čakati, da pride tisti čas sam — biti mora marveč v prvih vrstah njunih borcev: gledati ne sme mirno, kako se šopiri laž, hinavščina, krivičnost, zatiranje, zlorabljanje najintimnejših, najsvetejših človekovih čuvstev, nego mora odkrito in odločno nastopati proti vsem tem zoprnim pojavom, bodisi da se namerijo med sokolskimi pripadniki bodisi da jih prinese s seboj javno življenje. Prosvetar mora iz teh razlogov biti v sokolski edinici vest, ki se promptno oglasi vselej, kadar opazi kaj nezdravega v sokolskih vrstah. Sokolstvo kot celota pa tudi ne more in ne sme molčati, če bi — recimo — začela razjedati javnost korupcija, koristoljublje, partizanska zaslepljenost ali druge rakrane, ki ogražajo zdravi razvoj naroda in države ali bi morda mogle spraviti v nevarnost celo njun obstoj.

Iz teh in takšnih razlogov so bili in so Sokoli v prvih vrstah bojevnikov za narodno in politično svobodo ter samostojnost, iz istih razlogov Sokoli ne smemo nikoli pozabiti naših neosvobojenih bratov v državah, kjer ne davijo le lastnih državljanov, jemljejo jim pravice, katere so si izbojevali že celo v propadli Avstro-Ogrski, kjer marveč skrivajo in ščitijo

celo morivce vladarjev tujih držav ter jih podpirajo v pripravah za njihov zločinski posel, pa najsi se potem imenujejo Madžarska, Avstrija, Italija ali kakorkoli. Iz istih razlogov smo Sokoli za poštenost in doslednost tudi v notranjepolitičnih zadevah ter obsojamo politično veternejstvo in politične pilpogačice. Sokolstvo sicer ni za stranke, vendar moramo pripadniki Sokola — in vsem na čelu seveda prosvetarji — poznati le **ravno linijo**, ki zasleduje samo eno politiko: enotno in močno državo napram zunaj, urejeno in zadovoljno na znotraj! Za takšno politiko, za takšen način udeleženstva v javnosti, a tudi za poštenost in doslednost v zasebnem življenju mora torej prosvetar dvigati svoj glas ter ne sme pristati nikoli na nikak gnil kompromis!

Nadaljnji zgodovinski dogodek, ki je mogel nuditi bogato hranivo za Tyršovo eklektično filozofijo, je bila francoska revolucija l. 1789., ki je napisala na svojo zastavo tri besede: égalité — fraternité — liberté = enakost — bratstvo — svoboda.

(Se bo nadaljevalo.)

nominaite re CMD

Zborovanje vojnih žrtev

REDNI OBČNI ZBOR KRAJEVNEGA ODBORA ZDRUŽENJA VOJNIH INVALIDOV, VDOV IN SIROT V MARIBORU.

Preteklo nedeljo dopoldne je imel krajevni odbor Združenja vojnih invalidov, vdov in sirot v Mariboru v kazinski dvorani svoj občni zbor, ki se ga je udeležilo kljub slabemu vremenu lepo število članov in članic iz mesta in okolice. Občni zbor je otvoril predsednik mariborskega krajevnega odbora g. Geč. Uvodoma je s primernim nagovorom počastil spomin blagopokojnega viteškega kralja, ki je bil najvišji zaščitnik vojnih žrtev in ponovno prisegel zvestobo njegovemu nasledniku kralju Petru II. Nato je pozdravil občni zbor, posebej pa zastopnika mestnega poveljnika, kapetana Budimirja Stanojeviča, zastopnika mestne občine ravnatelja g. Ježa, zastopnika političnih oblastev gg. Podbukovška in Jakija ter delegata oblastnega odbora g. Tomca iz Ljubljane. Na njegov predlog je bila odposlana vdanostna brzojavka našemu kralju, pozdravni brzojavki pa predsedniku vlade Bogoljubu Levčiču in ministru socialne politike dr. Marušiču. Za predsednika občnega zbora je bil izvoljen ljubljanski delegat g. Tomc, ki je podal obširno poročilo o delovanju oblastnega odbora ter želel ob zaključku svojega poročila občnemu zboru najlepše uspehe.

Sledilo je poročilo predsednika krajevnega odbora g. Geča, ki je v daljših in stvarnih izvajanjih orisal obupen položaj vojnih žrtev. Dejal je, da so nekateri izmed njih že popolnoma obubožali in se komaj preživljajo. Poročal je nadalje o invalidski konferenci, ki je bila v Beogradu, na kateri so delegati iz vse države razpravljali o izvedbi popravljenega invalidskega zakona. Vojni invalidi se že leta in leta bore za narodno priznanje, za zboljšanje invalidskega zakona in v zvezi z njim za zvišanje davčnega cenzusa, za ponovno zaščito obolelih invalidov, za črtanje kazni po vojni, za zaščito vojnih vdov, ki so matere ne-

zakonskih otrok in za zaščito staršev v vojni padlih sinov. Tudi so delegati na konferenci zahtevali prvenstvo pri podeljevanju trafik in kanti ter pri zaposlitvi vojnih invalidov v samoupravnih in državnih ustanovah, kar predvideva celo invalidski zakon. Nadalje je predsednik omenil, da bo dobilo Združenje vojnih invalidov v kratkem nova pravila, ki bodo veljavna za vso državo. Ko je razpravjal o socialnem vprašanju, se je zahvalil za podporo vsem, imenoma pa mestni občini mariborski.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal g. Pravič, posnemamo, da si je mariborski krajevni odbor mnogo prizadeval za omiljenje bede vojnih žrtev in je imelo tajništvo vse poslovno leto polne roke dela. Mariborski krajevni odbor je najmočnejša organizacija invalidov v naši banovini. Šteje 409 članov, od katerih je 118 vojnih vdov. Zadovoljivo je bilo tudi poročilo blaginika g. Tratnika.

Po izrečeni zaupnici blaginiku in odboru se je ponovno oglašil k besedi ljubljanski delegat g. Tomc. V svojem poročilu se je zavzemal za pravice invalidov in izrazil nado, da bo nova vlada dala invalidom to, kar jim po zakonu pripada in kar jim je po zakonu tudi dolžna dati. Pozval je navzoče naj se trdno oklepejo svoje organizacije, ki je edina zaščitnica vseh vojnih žrtev in ki se edina uspešno bori za vse njihove interese.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen dosedanj odbor s predsednikom gosp. Gečem na čelu. Za delegate v oblastno skupščino pa so bili izvoljeni predsednik Geč, tajnik Martin Pravič in predsednik nadzornega odbora Jakob Siter. Odobren je bil tudi proračun za novo poslovno leto v znesku 25.000 Din. Pri raznoterostih je ljubljanski delegat odgovarjal na vsa vprašanja, ki so mu jih stavili zborovalci.

Kulturne vesti

Violinski koncert Zlatka Balokovića

Zagrebski violinski virtuoz Zlatko Baloković je nastopil prvič pred mariborsko publiko v času, ko je njegovo ime šele zaslovelo, zaslovelo v ožjih mejah, kakor se je razširil njegov sloves pozneje, zlasti pa v zadnjem času. Da je izreden talent, kakršni se rode le redko, smo vedeli že takrat. Njegovo intimno, do zadnjih globin duše doživljano muziciranje je že takoj ogrelo srca. Vendar smo bili takrat upravičeno radovedni, kam bo vodila Balokovića nadaljnja pot, kako bo napredoval zlasti v virtuozski tehniki.

O tem napredku smo slišali zadnja leta veliko v Jugoslaviji in po ostalem svetu, pretekli teden, ko je Zlatko Baloković nastopil spet v našem gledališču, smo pa slišali neposredno, z lastnimi ušesi. Da, pot napredka, ki jo je Baloković prehodil zadnja leta, je uprav ogromna. Danes ga moremo šteti med one zelo redke, ki reprezentirajo v velikem glasbenem svetu mojstrstvo violinistov, ki se bližajo višini mojstra vseh mojstrov, nesmrtnega Paganinija. Jugoslavija je na Zlatka Balokovića lahko ponosna.

Veliki virtuoz je p našel tudi instrument, s katerim je neločljivo združena njegova čarobna umetnost, originalne Stradivarijeve gosli, ki predstavljajo ogromno milijonsko premoženje. Mimo tega je pa našel tudi klavirskega spremljevalca, katerega umetnost ni podrejena violinistovi, ampak ji je adekvatna, velikega klavirista čustev in tehnike Helmuta Baerenwalda. Njegova umetnost je opozorila tudi ob Balokovićeve nase že spočetka, zlasti pa ob igranju nadaljnjih skladb, pred vsem v drugem delu sporeda. Baloković je pokazal s Haendlovo sonato v g-mollu svojo virtuozno tehniko ob klasični, nato pa v nedosežnem podajanju Mozartovega Rondoa, Bachovega Adagija in drugih točk sporeda, vse do Manojlovićeve »Igre

udovica«, Slavenskega »Jugoslavske pesme i igre« ter zaključne Smetanove »Iz moje domovine«.

Navdušenje občinstva, ki je gledališče čisto napolnilo, se je stalno stopnjevalo in se razlilo ob koncu v vihar, kateremu se umetnik ni mogel ustavljati in je kapituliral z dodatkom. Tako je bil to večer glasbe, ki bo še dolgo ostal v spominu vsem, ki so se ga udeležili.

Mladika, XVI., 3. Tretja letošnja številka »Mladike«, ki jo izdaja Družba sv. Mohorja v Celju, prinaša v Lepi poljani: prozo J. Plestenjaka »Dom obsojencev«, pesem A. Galetove »Sem le trda skorja...«, črtico J. Vovka »Anica«, črtico C. Kranjca »V travni«, pesmi J. Beličiča »Predpoldan«, S. Vuka: Benetke, Jutro, Mlada, Mrak, Poldan, Večer, novčeto I. Albrehta »Noč«, B. Kozaka »Skrivnostne groze«, J. Halbertona (prevod B. Vdoviča) »Helenina otroka«, Ksaverja Meška pesem »Lepota«, M. Vardenca pesem »O vi vsi«, V. Möderndorferja »Narodne pravljice«, V. Žitnika pesem »Zapuščena«, F. Timmermansa (prevod K. Jelšnikove) »Begina Simforosa«, F. Steleta »Iz zgodovine slovenskega cerkvenega slikarstva« (Vincencij iz Kastva — nadaljevanje), V. Žitnika »Pesem deklice«. Pisana trata vsebuje: J. Šedivega »Slovenske prestolnice«, L. Puša »Glasbene paberke«, K. Dobide »Slikarica Elda Piščančeva«, V. Šteske »Jezujske šolske drame v Ljubljani«, dr. J. L. »Dr. Fr. Zbašnik«. Sledijo Nove knjige in sestavki: »Anton Vadnjak«, L. Koštičala »Paberkovanje« (jezikovno) Dom in družina: Kuharica; Zabava in šala itd. Zvezek krasi lepo število reprodukcij in ilustracij.

Huda avtomobilska nesreča.

Na Kitajskem se je pripetila pred dnevi huda avtomobilska nesreča, ki je zahtevala 21 smrtnih žrtev. Preko nekega mosta je vozil avtobus, nad katerim je izgubil oblast šofer. Avtobus je zavozil v gnečo ljudi in je pod njegovimi kolesi našlo smrt 21 oseb, nad 50 pa jih je bilo huje in laže ranjenih.

Sport

Ilirija v Mariboru. Jesenski prvak LNP ljubljanska Ilirija bo v nedeljo 17. t. m. gostoval v Mariboru ter na igrišču SK. Železničarja odigral svojo prvenstvo no tekmo proti SK. Železničarju.

Iz LNP. Po predsedstvu določeni nov termin 19. marca za prvenstveno tekmo Rapid : Celje se zamenja za 7. julij v kolikor se kluba ne sporazumeta za drug termin. Po sporazumu se preloži prvenstvena tekma Hermes : ČSK, določena na 17. marca, in se odreja nov termin 30. junija, v kolikor se kluba ne sporazumeta drugače.

Tri reprezentativne tekme. V nedeljo, 17. t. m. bodo tri važne mednarodne reprezentativne nogometne tekme, in sicer se bosta srečali v Parizu Francija : Nemčija, na Dunaju Avstrija - Italija in v Pragi pa Češkoslovaška : Švica.

Smuška tekma na Peči. SPD. Mežica - Črna bo priredila v nedeljo, 17. t. m. na Peči vsakoletno pokalno medklubsko tekmo, in sicer na progi Kordeževa glava do Uletove kočice. Start bo ob 10. s Kordeževe glave.

Delegiranje sodnikov. Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP službeno: prijateljsko tekmo SK P... Železničar komb., ki bo ob 13.30 na Železničarjevem igrišču, bo sodil g. Nemeč; prvenstveno tekmo rezerv SK Rapid:SK Maribor, ki bo v torek 19. t. m. ob 13.30, bo sodil g. Bizjak.

SK Svoboda Maribor. Drevi ob 20. uri v Delavski zbornici obvezen sestanek vseh nogometašev. V nedeljo 17. t. m. bomo nastopili proti Olimpu v Celju s prvim moštvom in rezervo. Na Jožefovo 19. t. m. pa s kombiniranim moštvom proti Jugoslaviji v Celju. Kdor želi na izlet v Celje, naj se prijavi pri g. Knezu ali Selinšku.

Sokolstvo

Prednjaški tečaj. Nadaljevanje prednjaškega tečaja bo v soboto 16. t. m. ob pol 20. uri v telovadnici I. dekliske meščanske šole na Slomškovem trgu. Vsi tečajniki, ki so hodili v prvi tečaj se vabijo, da posejajo tudi drugega. Vsak mora imeti s seboj telovadno obleko in telovadne čevlje. Načelnik.



Ponos

perice in gospodinje je lepo, belo perilo, ki ga dá le

Riviera - terpentinovo milo

Zahtevajte ga povsod!

Izdelano na podlagi olivnega olja.

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO

s popolnoma separiranim vhodom, pripravno za učenje iščem za 14 dni. Ponudbe do 19. marca na upravo »Večernika« pod »Solčno«. 1047

Spomnite se CMD

Stanovanje

NOVO STANOVANJE

v Turnerjevi ulici, 3 sobe, kuhinja, kopalnica, vrt s takoj odda. Cvetko, Krčevina-šola. 1059

STANOVANJE

s hrano oddam gospodu. Lešnik, Aleksandrova c. 64. 1048



Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je včeraj, dne 14. marca 1935 ob pol 5. uri po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, umrla gospodična

Hilda Dežman

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 16. marca ob pol 16. uri iz mestne mrtvašnice na magdalensko pokopališče na Pobrežju. Sv. maša zadušnica bo v ponedeljek, dne 18. marca ob 6. uri v cerkvi sv. Magdalene.

Zalujoči rodbini Dežman in Majhenič.

Maribor, dne 15. marca 1935.

1449